

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Radost

Učení ve svobodě, svoboda v učení

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1	NÁZEV PROGRAMU:	4
1.2	ÚDAJE O ŠKOLE:.....	4
1.3	ZŘIZOVATEL:.....	4
1.4	PLATNOST DOKUMENTU	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	5
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	6
2.4	SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	6
2.5	VYBAVENÍ ŠKOLY.....	7
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	8
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
3.1.1	Základní hodnoty školy	8
3.1.2	Poslání školy.....	8
3.1.3	Předpoklady.....	8
3.1.4	Cíle vzdělávání	9
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	11
3.2.1	Porovnání vzdělávacích strategií a klíčových kompetencí RVP ZV:	11
3.3	ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	24
3.4	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	25
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	26
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	26
3.5.2	Výchova demokratického občana (VDO).....	27
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) ..	27
3.5.4	Multikulturní výchova (MkV).....	28
3.5.5	Environmentální výchova (EV).....	28
3.5.6	Mediální výchova (MV)	28
4	UČEBNÍ PLÁN	29
4.1	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU	29
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu.....	30

5	UČEBNÍ OSNOVY	30
5.1	CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZÁKLADY VZDĚLÁVÁNÍ	30
5.1.1	Obsahové vymezení:	30
5.1.2	Časové vymezení předmětu	38
5.1.3	Organizační vymezení předmětu	38
5.1.4	Organizační formy výuky:	41
5.1.5	Výchovné a vzdělávací strategie	41
5.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy vzdělávání	43
5.2	CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRY, RELAXACE, AKTIVITY (HRA)	83
5.2.1	Obsahové vymezení	83
5.2.2	Časové a organizační vymezení	84
5.2.3	Průřezová témata.....	84
5.2.4	Výchovné a vzdělávací strategie.....	84
5.2.5	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hry, relaxace, aktivity	84
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	85
6.1	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	85
6.1.1	Způsoby hodnocení.....	85
6.1.2	Kritéria hodnocení	87
6.1.3	Postupy hodnocení	88

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název programu:

Učení ve svobodě, svoboda v učení

ŠVP je zpracovaný podle RVP ZV

1.2 Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Radost

Adresa školy: U Stadionu 923, 561 51 Letohrad

Zařazení do sítě škol: IZO: 181 143 844

REDIZO: 691 017 883

IČO: 216 58 978

Ředitelka: Mgr. Lucie Pospíšilová

Koordinátor programu: Mgr. Markéta Čejchanová

Kontakty : 776 323 284

 info@zsradost.cz

 @ skolaradost

 zsradost.cz

1.3 Zřizovatel:

Název: ZŠ Radost, z. s.

Adresa: Šedivská 838, 561 51 Letohrad

IČO: 055 37 134

1.4 Platnost dokumentu

Od data: 1. 9. 2024

Podpis ředitelky školy: _____

Mgr. Lucie Pospíšilová

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla otevřena v roce 2024 jako soukromá škola se zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. Provoz byl zahájen v pronajatých prostorách na adrese U Stadionu 923, 56165 Letohrad.

Budova školy se nachází na okraji městské zástavby v těsném sousedství sportovního fotbalového hřiště a jen pár minut pěší chůze od přírodní krajiny. Škola je snadno dostupná regionální autobusovou dopravou. Parkoviště je vedle budovy školy.

Nabídka vzdělávání je určena všem dětem, škola vychází vstříc potřebám nadaných žáků i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou inkluzivního vzdělávání. Program školy vychází z koncepce svobodného vzdělávání.

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola nabízí v současné době první stupeň základního vzdělávání. V září 2024 nastoupili žáci 1. a 2. ročníku. Ročníky budou zaplňovány postupně v počtu maximálně 10 dětí v jednom ročníku. Víze školy je poskytnout dětem následně i vzdělávání na 2. stupni. Vyučování probíhá ve věkově heterogenních třídách.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Základem učitelského sboru jsou kvalifikovaní učitelé. Součástí týmu je rodilý mluvčí anglického jazyka. Učitelé a vychovatelé zaměstnaní v Základní škole Radost jsou součástí komunity složené také z žáků, rodičů a dalších příznivců školy, dobrovolníků a externích odborníků z různých oblastí, kteří pracují s žáky pod vedením pedagoga školy.

Všichni dohromady tvoří jeden tým, klade se velký důraz na komunikaci mezi všemi stranami, dobré nastavení vztahů a vzájemnou dobrou informovanost. Zaměstnanci komunikují s žáky s respektujícím přístupem a velkou vnímavostí k jejich individuálním potřebám. Jsou ve své práci tvůrčí, nechávají se inspirovat žáky samotnými, zajímají se o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních a efektivních přístupů ke vzdělávání a metod práce, inspirují se zkušenostmi v práci s dětmi v jiných školách. Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na konferencích a vzdělávacích akcích, při návštěvách jiných škol. Pedagogický tým dále průběžně prochází interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR.

Všichni pracovníci školy – tedy nejen pedagogičtí, kteří ve škole působí na žáky, jsou označováni pojmem průvodce. Toto označení zvýrazňuje posun role dospělé osoby ve vzdělávání. Učitelé nejsou jen tím, kdo předává vybrané jádro znalostí, ale prakticky provází dítě na jeho cestě. Označení průvodce v sobě také skrývá symbolické vyjádření, že ve škole jsou si všichni (právy a povinnostmi) blíží. Nelpí se zároveň na konkrétních funkcích (vymezených zákonem o pedagogických pracovnících).

2.3 Dlouhodobé projekty

Učíme se uvnitř školy nastavit fungování demokratické instituce jako prostředí, kde se děti učí sdílet své nápady pro plánování programu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě a sledovat a řešit konflikty. V demokratické instituci školy partnersky participují žáci i učitelé.

Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází ze zájmů a potřeb žáků.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola chápe prostředí rodiny žáka jako velice důležité s tím, že předpokladem úspěchu žáka je spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci. Rodina formuje osobnost žáka primárně, proto považujeme za velmi důležité, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům školy a aby znali metody a formy práce s dětmi. Vzájemné porozumění a důvěru s rodiči a zákonnými zástupci žáků budujeme na individuálních schůzkách již před zápisem dětí do naší školy. Dále také pořádáme společná setkávání pro děti, rodiče a členy týmu školy, kde je mimo jiné prostor pro diskusi a sdílení.

Aktuální informace o dění ve škole jsou k dispozici ve školním informačním systému Škola Online, aplikace WhatsApp, omezené informace jsou zveřejněny pro širokou veřejnost na webových stránkách školy a na FB školy.

Předávání informací o žácích probíhá individuálně. Rodič si domluví schůzku s třídním učitelem. Rodiče dostávají informace o práci dětí a programu školy, a také jim je představen způsob práce ve škole a sdílení společných hodnot ve vzdělávání dětí. Jsou jim k dispozici záznamy o žákovi. Dvakrát ročně nabízí třídní učitel tzv. konzultační setkání „učitel – žák – rodič“. Na něm se společně diskutuje průběh a výsledky vzdělávání dítěte.

- Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností.
- Výuku ve škole obohacujeme o výlety a exkurze a pořádáme besedy s odborníky podle zájmů a potřeb žáků.

2.5 Vybavení školy

Budova má bezbariérový vstup. V současné době jsou v budově školy 2 třídy pro věkově smíšené skupiny dětí na 1. stupni. Dále jsou ve škole prostory pro: šatnu, jídelnu – výdejnu, sociální zázemí dle hygienické vyhlášky (včetně sociálního zařízení pro invalidy). Školní prostředí je koncipováno tak, aby bylo možné setkávání všech žáků.

Ve třídách jsou k dispozici materiály a pomůcky, které jsou dle vlastního výběru přístupny dětem pro jejich školní práci. Toto připravené prostředí pro výuku tvoří: množství učebních pomůcek, knihy pro začínající čtenáře, encyklopedie, slovníky, učební texty, výtvarné potřeby, hry, stavebnice, materiál pro tvoření, hudební nástroje, sportovní a relaxační náčiní. Vzhledem k tomu, že do nově otevřené školy nastoupily děti do 1. a 2. ročníku, upřednostnili jsme zajištění dostatečného množství didaktických manipulačních a kreativních pomůcek. Počítáme s brzkým zařazením IT technologií. K dispozici ke společnému užívání jsou kopírka a tiskárna.

Prostory učeben jsou využívány také k provozu školní družiny a jsou tomu uzpůsobeny. Družina disponuje různorodým vybavením, děti mohou využívat ve družině také všechny dostupné materiály a pomůcky určené pro výuku.

K realizaci sportovního programu jsou pronajímány externí prostory tělocvičny.

Žáci se stravují ve školní jídelně, kam je dovážen oběd. Kvalita jídla a prostory výdejny splňují hygienické normy.

Ve škole jsou umístěny nádoby na třídění odpadu.

Výstavba nové budovy školy nabídne dětem další prostory i vybavení.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

3.1.1 Základní hodnoty školy

- Důvěra
- Svoboda a odpovědnost
- Podpora autonomie učení
- Respekt k autonomii

3.1.2 Poslání školy

Poskytovat dětem základní vzdělávání cestou přirozeného učení založeného na důvěře a vnitřní motivaci.

3.1.3 Předpoklady

Realizace poslání vychází v naší škole z následujících předpokladů:

- Učení je přirozené a děti se ze své podstaty chtějí učit.
- Efektivní učení je založeno na vnitřní motivaci (pokud mi něco dává smysl, budu dělat i věci, které mne nebaví) a nejlépe probíhá v situacích reálného života.
- Vnitřní motivace je vlastní všem lidem; pokud byla narušena vlivy vnější motivace (tresty, odměny, pochvaly a jiné formy manipulace), může trvat dlouho, než se znovu obnoví.
- Všechny činnosti (včetně těch, které jsou zdrojem chyb), kterým se dítě věnuje na základě vnitřní motivace, je možné považovat za učení.
- Nikoho nemohu nic naučit (na základě své jednostranné vůle), může se to naučit jedině sám a já mu v tom mohu pomoci.
- Za své učení je odpovědný žák, demokratická škola mu pro jeho učení vytváří základní podmínky: autonomii a svobodu, podnětné a inspirativní prostředí a podporu podle individuálních vzdělávacích potřeb.
- Děti ve školním věku jsou kompetentní a podle svých dispozic se mohou podílet na rozhodování o chodu školy demokratickou cestou.

3.1.4 Cíle vzdělávání

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Cíle vzdělávání definované v RVP považujeme za velice důležité východisko pro ŠVP i pro rozhodování v rámci školní praxe, a proto je definujeme podrobněji a rozlišujeme jejich hierarchii. Usilujeme o naplňování následujících cílů vzdělávání, které žákům umožňují postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytují základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Hlavní určující cíl

Poznání a přijetí sebe sama

- Umožnit žákovi poznání a přijetí sebe sama, rozvíjení pozitivního vztahu k sobě, umožnit mu autentické sebevyjádření včetně projevení emocí.
- Podpořit u žáků pozitivní přístup k životu a důvěru v sebe (ze které následně vyplývá i důvěra ke světu).
- Umožnit žákovi, aby se projevoval jako svébytná a svobodná osobnost, uplatňoval svá práva a zároveň aby přijal odpovědnost za své jednání, za aktivní ochranu a rozvíjení svého fyzického, duševního i sociálního zdraví a za naplňování pravidel.
- Umožnit žákovi prožívat obyčejné lidské štěstí a radost ze života.

Další určující cíle

a) Rozvoj emoční a sociální inteligence

- Podporovat u žáků rozvoj empatie a kvalitních vztahů k druhým lidem a umožnit jim prožít pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (primárně s komunitou ve škole, podporovat však také kvalitní vztahy v rodině a vnímání širší sounáležitosti, širší lidské komunity).

- Podporovat žáky v toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, umožnit jim, aby se učili žít společně s ostatními lidmi.
- Podporovat u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy i neúspěchy vlastní i druhých, brát chybu i konflikt jako pozitivní příležitost k učení.
- Modelovat žákům nenásilnou komunikaci (komunikaci, která je všestranná, otevřená, podporuje spolupráci a přitom nehodnotí a neobviňuje druhé). V komunikaci podporovat jasnost vyjádření a porozumění druhému.

b) Vztah k prostředí

- Podporovat u žáků rozvoj kvalitních vztahů k prostředí, ve kterém žijí (pozitivní a citlivé vztahy k přírodě i k věcem).

c) Rozvoj talentů

- Umožnit žákovi rozpoznat jeho unikátní potenciál (talenty) a rozvíjet jej na jeho osobní optimum.
- Podporovat žáka v tom, aby se v návaznosti na poznání a rozvoj vlastních schopností dokázal dobře rozhodnout o vlastní životní a pracovní orientaci a dokázal přitom uplatnit získané kompetence včetně všech vědomostí a dovedností, které mu dávají smysl.
- Podpořit žáky ve využití svého potenciálu k realizaci vlastních projektů a záměrů.

d) Strategie učení a sebeřízení

- Umožnit žákovi, aby se učil sebeřízením, osvojil si vhodné strategie učení a zachoval si vnitřní motivaci pro celoživotní učení. Důležitým cílem je, aby žáci dělali správné věci ne proto, že jim to někdo nařizuje, ale proto, že jim to dává smysl (vnitřní motivace) a aby byli schopni realizovat své činnosti i bez asistence a dozoru dospělého.

- Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

e) Myšlení

- Podporovat žáky v tvořivém a kritickém myšlení, logickém uvažování a v řešení problémů, ve vyhodnocování informací a v rozpoznání manipulace.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Metody práce a výchovně vzdělávací strategie jsou založeny na respektu individuálních vývojových fází a potřeb dítěte. Podstatnou složku tvoří samostatná vzdělávací činnost dětí vedená jejich zájmem. Děti se na učení aktivně podílejí. Celý vzdělávací proces je uskutečňován pro dítě v rámci jasných, přehledných a srozumitelných hranic a limitů, které jsou vytvářeny spolu s dětmi na základě respektu k druhým a k prostředí. Učitel zabezpečuje připravené prostředí školní třídy a je garantem dostatečně volného prostoru pro originální tvůrčí práci s žákem i celou třídou.

3.2.1 Porovnání vzdělávacích strategií a klíčových kompetencí RVP ZV:

Legenda:

- KU – kompetence k učení
- KŘP – kompetence k řešení problémů
- KK – kompetence komunikativní
- KSP – kompetence sociální a personální
- KO – kompetence občanské
- KP – kompetence pracovní
- KD – kompetence digitální

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	ROZVÍJENÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:
Považujeme za velmi důležitou kvalitu vztahů a sociálních procesů, proto dbáme na vytváření bezpečného klimatu a přátelské atmosféry, které považujeme za předpoklad kvalitního učení. Podporujeme sounáležitost komunity školy, vzájemný respekt, ohleduplnost, otevřenou komunikaci a pomoc. Využíváme k tomu školní shromáždění ve formě společných kruhů. Konflikty považujeme za přirozenou součást vztahů a učíme se využívat je pro jejich zlepšování a osobní růst. Pro řešení konfliktů využíváme primárně mediaci. Pro podporu ostatních využíváme přející pozornost.	- KSP: podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

	- KD: předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
Vycházíme z postojů a postupů nenásilné komunikace a svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k sobě, k ostatním i k životnímu prostředí.	- KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Dáváme žákům důvěru a odpovědnost a necháváme dopadnout přirozené důsledky jejich rozhodnutí. S chybou pracujeme pozitivně a kreativně. „Špatný“ nemůže být nikdy člověk jako takový, ale pouze jeho konkrétní jednání. Respektujeme individualitu žáků a podporujeme jejich autonomii a vyjadřování vlastního názoru.	- KŘP: kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - KD: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Východiskem výchovně vzdělávacího procesu je sebeřízení vycházející z individuálních potřeb žáků i z potřeb komunity školy. Žákům v této oblasti poskytujeme potřebnou důvěru i potřebnou zpětnou vazbu a podporu. V rámci efektivního sebeřízení u žáků podporujeme i svobodné sebevyjádření a možnost plně projevit své emoce. Ke korekci nevhodného jednání používáme mediaci a podporují ji i demokratické instituce školy.	- KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - KD: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
Žáky vedeme k odpovědnosti za vlastní chování, rozhodování a vzdělávání tím, že jim v těchto oblastech poskytujeme	- KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

potřebnou svobodu spojenou s odpovědností. Zároveň tento přístup modelujeme vlastním jednáním. Vzdělávací nabídku diferencujeme a realizujeme v souladu se zásadou zohledňování vzdělávacích potřeb žáka.	- KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - KD: předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
Zapojujeme žáky do plánování života školy: nabízíme možnost přijít se svými nápady, podílet se na plánování, přípravě a organizaci školních akcí a programu, účastnit se těchto akcí na základě vlastního rozhodnutí, což napomáhá mj. získání pocitu sounáležitosti se školou a získávání zkušeností s osobní angažovaností v komunitě a společnosti.	- KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

	- KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - KSP: přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Zapojujeme žáky do péče o prostředí školy a do praktických činností, které s prostředím školy souvisejí, což vede k získání pocitu sounáležitosti se školou, a také k zájmu o okolní prostředí v běžném životě, například třídění odpadů, plánování a realizace zařízení třídy apod.	- KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - KO: chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti - KP: používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví

	i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
Společně s dětmi vytváříme a reflektujeme pravidla.	- KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - KO: rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
Poskytujeme žákům prostor pro široké sdílení, diskuze a vlastní názory, mj. v komunitním kruhu, podporujeme	- KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně

spolupráci mladších a starších žáků. Tím také vytváříme zdravé a bezpečné prostředí mezi žáky, které je prevencí konfliktů, výskytu šikany a sociálně patologických jevů.	se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
Umožňujeme a podporujeme spolupráci žáků ve věkově smíšených skupinách a přirozené učení se dětí navzájem. S ohledem na vývojové potřeby žáků a osobní typologická specifika nabízíme dětem různorodé formy a způsoby práce.	- KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - KSP: podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Podporujeme autonomii dětí. Upřednostňujeme vlastní iniciativu dětí a volbu vlastních témat a aktivit v učení. Individualizovaným vzděláváním umožňujeme dětem objevit a využívat svůj vlastní učební styl a rozvíjet své talenty.	- KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - KŘP: samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč vzdělávacími obory. Učitelé žákům nabízejí vzdělávací	- KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

obsah různými metodami a formami práce zaměřenými na jejich iniciativu a na aktivní zapojení a upřednostňují zvládnání vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Současně u jednotlivých žáků sledují expozici vzdělávacímu obsahu a v případě potřeby jej nabízejí cíleně.	- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů. Nabízíme žákům volný přístup ke zdrojům informací, pomůckám, materiálům a volný pohyb v podnětném prostředí.	- KU: operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - KK: rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

	- KD: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
Využíváme vzdělávací přístupy a metody vycházející z vnitřní motivace žáků a učení zkušeností a objevováním.	- KŘP: vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
Podporujeme smysluplné učení a využíváme pro ně i aktuální události a externí příležitosti. Do výuky zveme externí odborníky.	- KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje - KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě -

Vnitřní učební prostory rozšiřujeme o venkovní prostředí, které dětem nabízí další praktické zkušenosti, ale i důležitou možnost pohybu.	- KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
Podporujeme objevení a rozvíjení vlastních postupů učení jednotlivých žáků. Umožňujeme žákům, aby řídili své učení. Respektujeme individuální časovou dotaci potřebnou pro efektivní učení a osobní tempo jednotlivých žáků.	- KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - KD: využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
Při hodnocení žáka respektujeme jeho autonomii a proces učení postavený na vnitřní motivaci a využíváme vlastní sebehodnocení.	- KU: poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Spolupracujeme s externími odborníky v oblastech podle vzdělávacích potřeb žáků. Zveme odborníky do školy a vyjíždíme na externí programy. Společně s žáky sledujeme aktuální události ve společnosti. Umožňujeme žákům sebevyjádření v různých oblastech.	- KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit - KD: chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
Umožňujeme žákům v daných rámcových podmínkách (finance, čas, téma apod.) spolurozhodovat o chodu školy, včetně plánování investic a činností. V rámci aktivit žáků podporujeme tematické projekty zaměřené na mikroekonomiku (např. výroba a prodej v rámci komunity). Pro realizaci některých projektů zveme také externí odborníky. Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelské záměry.	- KP: orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Toto jsou společná ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků, mimořádně nadaných žáků, žáků cizinců a žáků sociálně znevýhodněných:

- Škola uplatňuje pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných, žáků cizinců i žáků sociálně znevýhodněných principy individuálního přístupu s využitím široké škály podpůrných opatření v personální oblasti, vzdělávací oblasti a materiálního zabezpečení.
- Naše škola se zaměřuje na bezproblémové zařazení dětí s jakýmkoli odlišnostmi do kolektivu školy. Prostředí školy je nastaveno tak, aby se žáci učili toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti. Dosahujeme toho především prostřednictvím fungování demokratických institucí školy, partnerským přístupem a modelováním chování, které je založeno na nenásilné komunikaci. Dále klademe důraz na realizaci dostatečně podnětného a věku a individualitě dítěte přiměřeného vzdělávacího prostředí.
- Na podpoře vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se podílí v naší škole celý tým – učitelé, případně asistent pedagoga a členové školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP): školní speciální pedagog, školní psycholog, metodik prevence a výchovný poradce.
- Jestliže učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a příslušným odborníkem (ŠPP) hledá další cesty individualizace výuky.
- Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (přiznané podpůrné opatření prvního stupně) vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Podkladem plánu pedagogické podpory je ŠVP. K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb.

- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školního pedagogického zařízení (ŠPZ). Následně na žádost rodičů škola vypracuje na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření individuální vzdělávací plán (IVP). S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými. IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP. Na doporučení ŠPZ je v rámci podpůrných opatření možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah.
- V posledních letech narůstá ve společnosti počet dětí, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk. Těmto dětem vyjdeme vstříc a po začlenění do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Učitelé k těmto dětem také přistupují individuálně, tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup výuky u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u žáků se znevýhodněním. Vycházíme z toho, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku. Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka průběžně a stále individualizována, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování výuky.

- V případě, že učitel identifikuje u dítěte projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonného zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog či jiná zařízení zabývající se praxí s mimořádně nadanými žáky) hledají optimální cesty pro další vzdělávání.
- Rozvíjíme talent a nadání každého dítěte. Učitel ho podporuje. Hledá spolu s ním centra jeho zájmů, pomáhá mu rozvíjet jeho silné stránky. Žák má šanci objevit a uvědomit si, kam jej jeho schopnosti a talent táhnou. Prohlubuje své kompetence v různých oblastech a uvědomuje si, v čem je dobrý.

- Nadaný žák může navštěvovat výuku určenou starším žákům a být v probíraném učivu v předstihu. V rámci pedagogické podpory umožňujeme těmto žákům i spolupráci s externími specialisty v oboru žákova nadání.
- Žák zažívá pocit úspěchu na základě spokojenosti se sebou, nikoli tradičním porovnáváním s ostatními dětmi.
- Přestože škola svým individualizovaným pojetím vzdělávání nabízí uplatnění pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané, není jejím záměrem poskytovat vzdělání výhradně těmto dětem. Naopak, rádi bychom vytvořili přirozené prostředí, jehož součástí může být každý. Ke všem dětem přistupujeme individuálně, vnímáme vzdělávací potřeby každého zvlášť.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou začleňována do vyučovacích předmětů, projektů i výjezdů mimo školu.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.
Rozvoj schopností poznávání	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Sebepoznání a sebepojetí	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Seberegulace a sebeorganizace	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Psychohygiena	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Kreativita	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Poznávání lidí	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA

Mezilidské vztahy	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Komunikace	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Kooperace	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA
Hodnoty, postoje, praktická etika	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA	ZV HRA

3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Tematický okruh	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.
Občanská společnost a škola			ZV	ZV	ZV
Občan, občanská společnost a stát					ZV
Formy participace občanů v politickém životě					ZV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			ZV	ZV	ZV

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematický okruh	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.
Evropa a svět nás zajímá	ZV	ZV	ZV	ZV	ZV
Objevujeme Evropu a svět					ZV
Jsme Evropané					ZV

3.5.4 Multikulturní výchova (MkV)

Tematický okruh	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.
Kulturní diference				ZV	ZV
Lidské vztahy	ZV	ZV	ZV	ZV	ZV
Etnický původ					ZV
Multikulturalita			ZV	ZV	ZV
Princip sociálního smíru a solidarity				ZV	ZV

3.5.5 Environmentální výchova (EV)

Tematický okruh	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.
Ekosystémy	ZV	ZV	ZV	ZV	ZV
Základní podmínky života	ZV	ZV	ZV	ZV	ZV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ZV	ZV	ZV	ZV	ZV
Vztah člověka k prostředí	ZV	ZV	ZV	ZV	ZV

3.5.6 Mediální výchova (MV)

Tematický okruh	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ZV	ZV	ZV	ZV
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				ZV	ZV
Stavba mediálních sdělení					ZV
Vnímání autora mediálních sdělení					ZV

Fungování a vliv médií ve společnosti				ZV	ZV
Tvorba mediálního sdělení				ZV	ZV
Práce v realizačním týmu				ZV	ZV

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	1. - 5. r.
Základy vzdělávání	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6	6	7	7	7	33
		Cizí jazyk	1	1	3	3	3	9 + 2
	Matematika a její aplikace		4	4	4	4	4	20
	Informatika					1	1	2
	Člověk a jeho svět		2	2	2	2	3	11
	Umění a kultura	Hudební výchova	3	3	2	2	2	12
		Výtvarná výchova						
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
	Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5
Hra a relaxace			1 - 3	1 - 3	1 - 3	1 - 3	1 - 2	14*
Disponibilní hodiny			1 - 3	1 - 3	1 - 3	1 - 3	1 - 2	14*
Celkem			22	22	24	25	25	118

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět Základy vzdělávání je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova, Člověk a svět práce a všech tematických okruhů průřezových témat. Integrace tematických okruhů průřezových témat viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat a přehled v učebních osnovách.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Základy vzdělávání

Název předmětu: Základy vzdělávání

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace

Matematika a její aplikace

Informatika

Člověk a jeho svět

Umění a kultura

Člověk a zdraví

Člověk a svět práce

5.1.1 Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Základy vzdělávání je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova, Člověk a svět práce a všech tematických okruhů průřezových témat. Jako předmět, který v sobě integruje všechny vzdělávací oblasti, jsou Základy vzdělávání utvářeny obsahy jednotlivých vzdělávacích oborů:

Český jazyk a literatura – Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově

si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, seznamují se s texty autorů knih pro děti, uměleckou, hlubší rovinou literatury. Ve výuce českého jazyka je důraz kladen především na:

- výuku čtení (je volena metoda blízká genetické metodě výuce čtení, zařazují se však také prvky dalších metod – podle individuálních předpokladů a potřeb jednotlivých dětí)
- výuku psaní – přednostně vyučujeme vázané psací písmo, v individuálních případech při obtížích s vázaným písmem – zejména u dětí se speciálními potřebami - je možné nabídnout dětem některou z variant nevázaného písma
- osvojení základních pravopisných jevů – přednostně vlastním objevováním pravidel, zkoumáním podobností a zákonitostí (každé nové učivo je následováno procvičováním poznatého, většina práce je podpořena prací s pomůckou)
- rozvoj komunikačních schopností (každodenní sdílení, diskuze, prezentace dětí, různé způsoby komunikace)
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních
- rozvíjení čtenářských dovedností a čtení s porozuměním, je kladen velký důraz na čtení – a to jak tiché, tak i pravidelné hlasité čtení – podpořené vzájemným čtením ve dvojicích či v malých skupinkách – při společném čtení je prostor k vyjasňování, kladení otázek a shrnování, reflektování četby
- práci s textem – žáci pravidelně pracují na prohloubení čtení s porozuměním

Cizí jazyk – anglický jazyk – je zaměřen na osvojení základů komunikace v angličtině, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu. Výuka gramatiky následuje až po poslechových a konverzačních začátcích. Cílem je skutečnost, kdy je žák schopen se v anglicky mluvícím prostředí orientovat, a dokáže reagovat na běžně používané otázky či pokyny, vést krátkou konverzaci kolem témat rodina a domov, čísla, barvy, zájmy a volný čas, příroda a zvířata, kalendář, věci kolem nás.

Výuka směřuje k těmto výstupům:

- žák rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem;
- reaguje na jednoduché pokyny učitele;
- zapojuje se do rozhovoru k jemu blízkým tématům;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času;
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou;
- hlásky vyslovuje se správnou výslovností.

Výuka v 1. a 2. ročníku probíhá hravou formou, využívané metody zdůrazňují rozvoj poslechových a komunikačních dovedností. Jsou zařazovány krátké časté – nejlépe každodenní vstupy. Anglický jazyk se tak stává pro děti samozřejmou součástí dne. V prvních 2 letech je kladen důraz na aktivní poslech. Vedeme děti k rozlišování zvuků anglických hlásek a hláskových spojení. Žáci se učí správné výslovnosti, prostřednictvím her získávají pasivní i aktivní slovní zásobu, postupně nabývají na jistotě v používání běžných frází. Díky porozumění pravidlům pro čtení a psaní slov v angličtině je již v tomto období zařazováno do výuky i čtení jednoduchých slov a vět. Od třetího ročníku je čtení a psaní běžnou součástí výuky. Některé aktivity jako písničky a krátké komunikační hry probíhají cíleně ve smíšených skupinách. Děti vyšších ročníků si tímto způsobem upevňují již dříve probranou slovní zásobu a zdokonalují se v konverzaci a poslechu, zároveň udržují dynamiku her, podporují poslech a porozumění v dětech z mladších ročníků. Procvičování slovní zásoby a konverzace dále následuje v menších skupinkách a individuálně. Gramatické jevy jsou objasňovány dětem po skupinkách podle úrovně jejich postupu. Porozumění a základy konverzace jsou podpořeny částečně dvojjazyčným prostředím – součástí týmu je rodilý mluvčí, který děti také doprovází při hrách a běžných denních činnostech.

Matematika a její aplikace – Matematika je pojímána především jako nástroj pro řešení praktických situací, se kterými se děti i dospělí setkávají v každodenním životě. Je z velké části postavena na manipulaci s didaktickým materiálem, který usnadňuje pochopení podstaty jevů. K podpoře matematických představ,

pochopení podstaty matematických operací, objevování matematických vztahů a zákonitostí využíváme řadu pomůcek i didaktických metod zejména z Montessori pedagogiky. Empirická zkušenost předchází pojmy a definice. Prostřednictvím pomůcek se děti seznamují také s principy oblastí, které budou abstraktně potřebovat obsáhnout ve vyšších ročnících.

Ve výuce je prostor i pro kreativitu a rozvoj schopnosti řešit dosud neznámé úkoly, hledat cesty k řešení v situacích, kdy není dán přesný postup a v úvahu přichází i více řešení. Žáci jsou vedeni k vlastní tvorbě úloh, posuzování věrohodnosti výsledků; metody práce rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice. Základní matematické dovednosti jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;
3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků.

Informatika – cílí na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Žáci při aktivních činnostech využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují,

přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inženýrské aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. V programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inženýrských konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Člověk a jeho svět – vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm, děti se učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.
- **Lidé kolem nás** – pomáhá dětem postupně si osvojovat a upevňovat základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, děti si uvědomují význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).
- **Lidé a čas** – zprostředkovává dětem vhled do plynutí času. Žáci se učí orientovat v dějinách a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, Utváření dějin i dějinné události jsou vnímány jako naplňování životních potřeb v průběhu vývoje člověka.
- **Rozmanitost přírody** – vede děti k poznání Země jako planety Sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Děti se učí pozorovat, poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni

k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

Žáci se jednotlivými tématy zabývají podle svého aktuálního zaujetí a podle nabídky učitele. Učitel se dětem snaží zprostředkovat pestrost nabízených témat. Metody výuky podporují chápání světa jako souvislost a propojení všech věcí, k pochopení celku je potřeba zkoumat detaily a vracet se zase k celku. Ucelenost informací pomáhá pochopit řád světa, jeho fungování a zákonitosti, místo člověka v něm a mě samotného. Podporuje odpovídání na otázky proč a jak. Vše je podáváno ve vzájemné propojenosti, jednoduše, s dostatkem času si vše prožít a prozkoumat, začíná se od toho, co dítě ví, kde je, co potřebuje vyřešit dál. Toto vše pomáhá globálnímu pohledu na svět a chápání sebe jako jeho součásti.

Dětem představujeme tzv. velké příběhy Montessori pedagogiky: Vznik Vesmíru a Země, Vznik života, Příchod člověka, Komunikace pomocí znaků, Příběh čísel. Tyto příběhy jsou východiskem pro následné zkoumání, objevování. Učivo – jednotlivé výukové lekce – je pak chápáno souvislostech a zapadá do širšího rámce.

Obory Hudební výchova a Výtvarná výchova – odrážejí naplňování základních lidských potřeb, které ústí v umění a kulturu, umožňují žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti. Žáci se seznamují s uměleckými díly vytvořenými v průběhu času, jejich autory, učí se vnímat umělecké dílo, jeho působení, nechávají se inspirovat k vlastnímu vyjádření.

- **Hudební výchova** vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.
- **Výtvarná výchova** zahrnuje práci s rozličnými výtvarnými materiály a technikami, má jedinečné místo v sebevyjádření – umožňuje žákovi uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Je postavena na tvůrčích činnostech.

Tělesná výchova – vede žáky především ke zdravému životnímu stylu. Základem je tedy samozřejmě přivést žáky k pohybu (příp. i sportu), dodat jim chuť se hýbat, předat jim nadšení z pohybu, podporovat v nich odvalu k různým druhům pohybových činností. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a atmosférou příznivých vztahů
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví

Tělesná výchova probíhá ve dvouhodinovém bloku, který zahrnuje také procházku městem – přesun do pronajatých prostor tělocvičny a zpět. Za příznivého počasí využíváme přilehlé sportovní fotbalové hřiště či blízké okolí školy. Kromě časově vymezených 2 vyučovacích hodin zaměřených na tělesnou výchovu, zařazujeme do výuky krátká protahovací cvičení, stejně tak žáci mohou využít svůj výukový čas k zařazení tělocvičných chvil – protahovacích, kondičních či relaxačních cvičení podle svých individuálních potřeb.

Plavecký výcvik zabezpečuje škola ve spolupráci s plaveckými školami v okolí (Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Lanškroun).

Člověk a svět práce – je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Žáci jsou vedeni k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce (příprava, vlastní průběh práce, úklid materiálu a pracovního místa) a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Nedílnou součástí života třídy je péče o vlastní prostředí – děti se starají o úklid vyučovacích prostor, každý má konkrétní svěřený úkol a zodpovědnost. Podporujeme děti v jejich zájmu o poznávání skutečných profesí.

S obsahem předmětu Základy vzdělávání jsou propojena **průřezová témata**. (viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat)

Speciálně pedagogická péče – oblast speciálně pedagogické péče je do Základů vzdělávání zařazována individuálně podle potřeb dětí se SVP. Pro její realizaci se využívají disponibilní hodiny předmětu, přičemž obsah péče je ve druhém stupni podpory zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace – dle potřeby.

Obsahem výuky předmětu Základy vzdělávání mohou být i témata nad rámec výše uvedených obsahů – viz organizační vymezení předmětu.

5.1.2 Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
22	22	24	25	25

Časové vymezení zahrnuje zároveň disponibilní hodiny pro jednotlivé ročníky – viz kapitola 5.1.3 Organizační vymezení předmětu.

5.1.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve všech prostorách školy – v učebnách, ateliéru, chodbě, v tělocvičně, v blízkém okolí školy, na sportovním hřišti. Realizována je také v mimoškolních prostorách při návštěvách různých kulturních, sportovních, vzdělávacích akcí ve spolupráci s dalšími organizacemi (knihovna, kino, divadlo, muzea, dopravní hřiště, plavecký bazén), či u příležitosti exkurzí či školních výletů a výprav.

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině. Způsob výuky nabízí možnost diferenciací a individualizace – individuální přístup umožňuje respektovat jedinečné vlastnosti a potřeby každého žáka a přizpůsobit mu především tempo učení, uspořádání obsahu a organizaci učební činnosti. Je možné dát dítěti větší prostor k procvičení pro něj obtížného učiva, stejně jako umožnit dítěti věnovat se pokročilejší oblasti než jsou obvyklé v daném ročníku, zvládnul-li předchozí učivo.

Vzdělávací obsah všech oborů je integrován do jednoho celku, což umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech, ponořit se do zvoleného tématu a důkladně ho prozkoumat. Seskupení všech vzdělávacích oblastí do jednoho předmětu umožňuje žákům individuálně čerpat z minimální časové dotace pro jednotlivé oblasti v průběhu dne i týdne a zároveň využívat disponibilní hodiny k práci v oblastech podle svých osobních potřeb a zájmů. Žáci přebírají zodpovědnost za své vlastní vzdělávání – z počátku za asistence učitele a později sami si organizují práci v průběhu dne i týdne tak, aby postihli všechny vzdělávací oblasti. Žáci jsou vedeny k plánování svého učebního dne. Na konci učebního dne vyhodnocují své plánování a práci.

Způsob organizace práce řízené samotným žákem předpokládá důmyslně připravené prostředí a dostatečný stále dostupný didaktický materiál. Prostory třídy jsou vybaveny policemi s materiály a pomůckami pro rozvoj jednotlivých oblastí, individuální, skupinovou a společnou práci. Tyto materiály a didaktické pomůcky

zahrnující i knihy, učebnice. Pracovní sešity a listy jsou nakupovány, vytvářeny, vyráběny, uzpůsobovány podle jednotlivých individuálních potřeb dětí a podle oblastí, které mají děti pro dané období či ročník mít v nabídce a do určité své osobní míry zvládnout.

Materiály v policích jsou pro děti volně dostupné, každá má své místo, jsou řazeny podle vzdělávacích oblastí a posloupnosti. Didaktické materiály jsou většinou připravovány tak, že v sobě zahrnují kontrolu či vzorové řešení, díky níž se děti mohou samy dozvědět zpětnou vazbu o své práci a mohou rovnou reagovat opakováním, dotazem, vyhledáním pomoci od jiných či od pedagoga, či postupem dále.

Materiály a pomůcky jsou určeny k manipulaci, přenášení, zahrnování více smyslů, k zapojení pohybu. Děti se během výuky po třídě neustále pohybují, mohou volně odcházet na toalety, pít, postarat se o své potřeby a potřeby okolí. Prakticky po celou dobu vyučování mají možnost pohybovat se po třídě.

Princip volného pohybu v připraveném prostředí, možnost zvolit si způsob práce a zodpovědnost za svou volbu podporují rozvoj klíčových kompetencí (komp. k učení a řešení problémů, komp. sociální, komunikativní a občanské).

Díky specificky připravenému prostředí je možná organizace výuky tak, že každé dítě či skupinka dětí dělá ve stejnou dobu něco jiného podle svých plánů a potřeb a učitel může všechny současně aktivní děti sledovat, zaznamenávat pokroky, ukazovat nové prezentace aktivit či pomůcek, či se opravdu individuálně v případě potřeby věnovat jednotlivci.

Prezentace učiva, pomůcek, materiálů a aktivit učitelem probíhá podle promyšleně, pomalu, jasně, krok za krokem. Při prezentaci se klade důraz na izolaci jedné vlastnosti. Zaměření se na jednu věc pomáhá vnímat jasně a přesně. Kde je to možné, snažíme se, aby zákonitosti, pravidla objevili žáci sami. Žáci dělají pokusy, pracují s materiálem a sdílí závěry, ke kterým došli. Lekce jsou předávány žákům v malých skupinkách – tento způsob práce zajišťuje těsnější kontakt učitele a žáka. Každý se může snadno doptat a ihned reagovat, učitel takto snadněji získává přímou zpětnou vazbu o porozumění prezentovaného. Zároveň se žáci inspiroují k dalšímu studiu vzájemně mezi sebou.

Na lekce navazuje následná práce dítěte (samostatná nebo skupinová). Žáci při ní využívají dostupné didaktické pomůcky, modely, literaturu, pracovní listy apod. Učí se, využívají a dále zdokonalují základní dovednosti čtení a psaní, matematické dovednosti, získávají nové informace a zkušenosti, učí se je přehledně

zaznamenávat a zasazovat je do souvislostí, při zpracování tématu využívají také umělecké výrazové prostředky, učí se spolupracovat, organizovat svou práci, prezentovat výsledky své práce před ostatními, hodnotit svou práci na základě srovnání se zadanými kritérii. Učitel sleduje práci žáků, vede si záznamy o jejich pokrocích a o oblastech jejich zájmu, hlídá plnění stanovených termínů pro odvedení práce, podle potřeby pomáhá jednotlivým dětem plánovat práci, případně ji rozčlenit do dílčích kroků.

Kromě činnosti samé je pro žáka důležité také pozorování ostatních, díky čemuž si také osvojuje různé dovednosti, inspiruje se prací druhých.

Tam, kde je to možné, ponechává učitel volbu výběru učiva na žákovi. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější je připravenost žáka než příslušný ročník školní docházky; žáci nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu, pracovat svým individuálním tempem. V případech, kdy si žák vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, ukáže mu učitel, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Žáci jsou vedeni k vlastnímu přemýšlení, kladou si otázky a vnášejí do výuky vlastní nápady a témata podle svého zájmu. Zprostředkovat žákům možnost nacházet odpovědi na své otázky je pro učitele výzvou využít potenciál jejich zájmu. Žáci se tedy také věnují tématům, která přesahují běžný obsah učiva. Taková témata mají pak informativní charakter, jsou předmětem zkoumání, přemýšlení, objevování a jen na rovině seznámení se s tématem mohou pak být součástí slovního hodnocení, úroveň získaných vědomostí není hodnocena.

Aktivní, živý způsob práce ve třídě (práce ve skupinkách na rozličných tématech, neustálý pohyb ve třídě, možnost diskuze) vyžaduje ukázněné zodpovědné jednání – ohleduplnost vůči dalším spolužákům, klidný průběh činností. Žáci se učí sebekázně, učí se jednat s vědomím, že spoluvytvářejí prostředí pro soustředěnou práci druhých.

Propojení souvislostí chceme napomáhat i zapojením různých mimoškolních akcí spojených s probíraným tématem (návštěvy divadel, environmentálních programů, prostorů, souvisejících s tématem a zájmy žáků, zvaní odborníků na dané téma...). Žáci jsou vedeni k tomu, aby si tyto návštěvy a výpravy sami vyhledávali, domlouvali, organizovali a realizovali v menších skupinkách, kde se učí dovednostem nezbytným pro život a umění se postarat o sebe. O těchto návštěvách si žáci následně dělají záznamy a různě je vzhledem k tématu zpracovávají.

Žáci si v průběhu roku vytvářejí svá portfolia. Ta slouží jako doklad postupu každého žáka. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Učitel si vede záznamy o každém žáku, způsobu jeho práce, volených tématech, úrovni dosažených dovedností a vědomostí. Pozorování žáků a záznamy o nich tvoří základ pro další individuální práci s žákem i pro jejich hodnocení.

Během každého dne je ve třídě prostor k setkání celé třídy v komunitním kruhu – se sdílením zážitků, myšlenek, názorů. V komunitním kruhu společně konzultujeme dění ve třídě, řešíme problémy týkajících se života třídy, nastavujeme a vyhodnocujeme pravidla, jejich dodržování a funkčnost. Společné setkávání je také prostorem pro prezentaci prací, získávání informací, doporučení a nabídek práce.

Nedílnou součástí života třídy je péče o vlastní prostředí – žáci se starají o denní úklid vyučovacích prostor, každý má konkrétní svěřený úkol a zodpovědnost.

5.1.4 Organizační formy výuky:

- individuální práce žáků (volná práce)
- spolupráce žáků (vzájemná pomoc, vzájemné učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- komunitní kruh
- evokace (uvedení do nového tématu)
- individuální lekce (učitel – žák)
- skupinové lekce (učitel – skupina žáků)
- samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- společná řízená činnost (např. TV)
- exkurze, kulturní akce, besedy, přírodovědné a vlastivědné vycházky

5.1.5 Výchové a vzdělávací strategie

- učitel připravuje prostředí pro samostatnou práci žáků a zajišťuje klid na práci
- učitel diferencuje svůj přístup k žákům podle jejich schopnosti samostatné práce; kde je to možné, ustupuje do pozadí, jinde pomáhá plánovat dílčí kroky a dohlíží na plnění termínů

- učitel ponechává volbu materiálu či tématu, s nímž chce žák pracovat pokud možno na něm, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat; pořadí, v němž je nutné postupovat, není pevně stanoveno, jen v případě nutnosti učitel žákovi ukáže, co je třeba ještě zvládnout před tím, než může pokročit k materiálu, který si samostatně zvolilo, aby mohlo v práci uspět
- učitel podporuje žáky v jejich samostatném plánování a organizaci, v případě potřeby pomáhá žákovi plánovat a organizovat si denní či týdenní práci
- učitel pracuje s žáky prostřednictvím samostatných (žák – učitel) nebo skupinových lekcí, v nichž prezentuje postupy práce s pomůckami a materiály
- učitel pozoruje jednotlivé žáky i celý kolektiv a na základě pozorování zařazuje vhodné aktivity (cvičení ticha a koncentrace, oživení společně stanovených pravidel, apod.) a další učební postupy
- učitel využívá metody „vycházení ven“ – povzbuzuje žáky k organizaci výprav, při kterých mají žáci možnost propojení učiva s reálným světem
- učitel uvádí nová velká témata prostřednictvím poutavých evokací a nabízí náměty k rozpracování
- učitel zadává (někdy ve spolupráci s žáky) kritéria pro výstupy práce
- učitel zařazuje pravidelně společné prezentace a sdílení prací žáků
- učitel kontroluje práci, kterou mu žák sám přinese jako dokončenou; pokud najde v práci chyby, upozorní žáka, aby si je vyhledal, podle potřeby označí blíže místa, kde našel chyby (řádek, příklad); pokud je to třeba, navede žáka k materiálu, na němž může daný problém znovu procvičit, případně mu způsob práce s pomůckou prezentuje v individuální lekci
- žák si zakládá hotovou práci do svého portfolia, učitel pomáhá žákovi vést si přehled o zvládnutých okruzích učiva
- učitel si vede záznamy o práci jednotlivých žáků

Vzhledem k výuce předmětu, který zastřešuje obsah všech vzdělávacích oblastí, shodují se výchovně vzdělávací strategie předmětu Základy vzdělávání s výchovnými strategiemi školy. Podrobněji k výchovně vzdělávacím strategiím a jejich propojení

s rozvojem klíčových kompetencí viz kapitola 3.2 Výchové a vzdělávací strategie.

5.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy vzdělávání

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura

Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informatika

Člověk a jeho svět

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

V souladu s RVP jsou níže uvedené výstupy pro 1. období pouze orientační, doporučené a nezávazné. Respektujeme individuální postup žáka, jeho možnosti a zájem. Také výstupy žáků v jednotlivých ročnících jsou tedy individuální. Tuto strategii umožňují pozorování, záznamy a intenzivní komunikace všech průvodců.

1. období (1. – 3. ročník)

Výstupy (obor Český jazyk a literatura)	učivo	TO průřezových témat
<i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	techniky čtení tiché čtení hlasité čtení čtení s porozuměním praktické čtení pozorné čtení plynulé čtení podstatné a okrajové informace zaznamenávání podstatných informací	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	mluvené a písemné pokyny věcné čtení čtení jako zdroj informací vyhledávací čtení klíčová slova čtení s porozuměním	
<i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	praktické naslouchání, věcné naslouchání zdvořilé naslouchání pozorné, soustředěné naslouchání reprodukce sdělení záznam ze slyšeného sdělení tvorba otázek ze slyšeného sdělení vyjádření kontaktu s partnerem základní komunikační pravidla	

	• pravidla dialogu • oslovení • zahájení a ukončení dialogu • role mluvčího a posluchače • zdvořilé vystupování • vyjadřování závislé na komunikační situaci • telefonický rozhovor	
• <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	• mluvený projev • základy techniky mluveného projevu • spisovná a nespisovná výslovnost • výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci	
• <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	• krátké mluvené projevy • dýchání, tvoření hlasu, výslovnost • vhodné tempo řeči • intonace hlasu • přízvuk, pauza, tempo	
• <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	• základní komunikační pravidla • komunikační záměr • mluvčí a adresát sdělení • oslovení • zahájení a ukončení dialogu • střídání rolí mluvčího a posluchače, • zdvořilé vystupování • mimojazykové prostředky řeči • mimika, gesta	

• <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	• vypravování	
• <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	• písemný projev • základní hygienické návyky u psaní • správné sezení • držení psacího náčiní • hygiena zraku • zacházení s grafickým materiálem	
• <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	• správné tvary písmen a číslic • spojování písmen ve slova • spojování slabik ve slova • technika psaní • úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
• <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	• obsahová a formální stránka textu • Žánry písemného projevu • adresa • blahopřání • pozdrav z prázdnin • omluvenka • zpráva • oznámení • pozvánka • vzkaz • dopis • popis • přihláška	

	• dotazník • osnova vyprávění • časová posloupnost děje • vyprávění	
• <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	• ilustrace • posloupnost děje • vypravování příběhu • dialog na základě obrazového materiálu	
• <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	• třídění hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky) • první písmeno ve slově • písmeno uprostřed slova • písmeno na konci slova • skládání písmen (první čtení a psaní) • zrakové a sluchové rozlišování • dlouhé a krátké samohlásky • hláska, písmeno, slabika, slovo, věta • dělení slov • slabikotvorné r, l • abeceda	
• <i>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	• význam slova • slova opačná (antonyma) • slova souřadná (synonyma) • slova nadřazená a podřazená • slova příbuzná, kořen slova, význam slova	

• <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	• slovní druhy za použití symbolů slovních druhů - podstatná jména, přídavná jména, slovesa	
• <i>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	• základní jmenné kategorie (pád, číslo, rod) • základní slovesné kategorie (infinitiv, osoba, číslo, čas)	
• <i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	• pád, číslo a rod podstatných jmen • osoba, číslo a čas sloves	
• <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	• spojky a spojovací výrazy • základní zásady interpunkce	
• <i>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	• druhy vět • pořadí slov podle druhu vět • otazník, vykřičník, tečka za větou • čárka ve větě • velké písmeno na začátku věty	
• <i>odůvodňuje a píše správně:</i> - <i>i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;</i> - <i>dě, tě, ně,</i> - <i>ú/ů,</i> - <i>bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev;</i>	• tvrdé souhlásky • měkké souhlásky • obojetné souhlásky • vyjmenovaná slova • psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • ú/ů	

- <i>velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	• vlastní jména, velká písmena u vlastních jmen • párové souhlásky	
• <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	• technika hlasitého čtení, výrazné čtení • říkanky, básničky pro děti, rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes • zapamatování slyšeného • zapamatování přečteného	OSV • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace
• <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	• poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • hodnoty a pocity autora a čtenáře	• Psychohygiena • Kreativita
• <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	• hledá a tvoří rýmy • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec režisér; verš, rým, přirovnání	• Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace
• <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	• práce s literárními texty – prozaickými i veršovanými: přednes literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	• Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS • Evropa a svět nás zajímá

Výstupy (obor Anglický jazyk)	učivo	TO průřezových témat
• <i>vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</i>	• Jednoduchá sdělení • Pozdrav • Představení • Poděkování • Omluva • Žádost • Slovní zásoba z oblastí: barvy, čísla 1-10, čísla 1-20, čísla 1-100, rodina, škola, zvířata, jídlo, lidské tělo, oblékání, povolání • osobní zájmena v jednotném čísle • přivlastňovací zájmena v jednotném čísle • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS • Evropa a svět nás zajímá
• <i>rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</i>		
• <i>rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</i>		
• <i>pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé, pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění</i>		
• <i>používá a vyzná se v jednoduchém abecedním slovníku</i>		

Výstupy (obor Matematika a její aplikace)	učivo	TO průřezových témat
<i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	Kvantita čísel 1 – 10 (červenomodré tyče) Číselné symboly 1 – 10 (smirkové číslice) Spojení množství a číselných symbolů Narůstání číselné řady 1 – 9, vizuální vnímání číslic – barevné korálkové schody	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace
<i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	Seznámení s desítkovou soustavou (zlatý perlový materiál) Seznámení s některými vlastnostmi čísel – sudá a lichá čísla	Psychohygiena Kreativita Komunikace
<i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	Seznámení se se základními početními operacemi sčítání a odčítání (sčítání do 10, odčítání do 10, sčítání do 20 bez přechodu přes 10, odčítání do 20 bez přechodu přes 10, sčítání a odčítání desítek, sčítání a odčítání v oboru do 100 bez přechodu desítek, sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítek)	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	Princip přechodu přes desítku Písemné sčítání a odčítání čtení a zápis čísla v desítkové soustavě Orientace v číslech do 100 – stovková tabulka, stovkový zlatý řetěz Orientace v číslech do 1000 – tisícový zlatý řetěz	

	• Přiřazování čísla k množství a množství k číslu v oboru do tisíce • seznámení se se základními početními operacemi násobení a dělení (zlatý perlový materiál, multiplikační tabulka, Velké dělení) • porovnávání (<, >, =)	
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• slovní úlohy	
• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• převod délkových jednotek, • hmotnostní, objemové i časové jednotky • peněžní jednotky – obchod, převod, vracení (dočítání) peněz • geometrická tělesa, grafy, diagramy, tabulky, jízdní řády • hodiny ručičkové a digitální	
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života		
• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• základní útvary v rovině – lomená čára, příímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • měření • délka úsečky • obvod obrazce	
• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky		
• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		

Výstupy (obor Člověk a jeho svět)	učivo	TO průřezových témat
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov – adresa, prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
začlení své město do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě	naše obce, blízká města	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	já a moje rodina rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	průběh lidského života	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	profese, práce fyzická a duševní, zaměstnání, zaměstnání mezilidské vztahy a komunikace vlastnosti lidí, pravidla slušného chování základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	

		MKV • Kulturní diference • Mezilidské vztahy • Etnický původ
• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• určování času • čas jako fyzikální veličina	OSV • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika
• pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	• báje, mýty, pověsti	
• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • příběh písma • příběh čísel	
• pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• roční období	OSV • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy
• rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• rostliny, houby, živočichové • stavba těla u některých nejznámějších druhů	
• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a	• látky a jejich vlastnosti • změny skupenství, • měření veličin s praktickým užíváním	

změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	základních jednotek	• Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika EV • Ekosystémy • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověk k životnímu prostředí, etika
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• osobní bezpečí • rizikové prostředí • vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování • základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	
• uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu		
• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání • násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení • služby odborné pomoci • tísňové volání	
• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• mimořádné události • postup v případě ohrožení varovný signál, evakuace, požáry • integrovaný záchranný systém	

Výstupy (obor Hudební výchova)	učivo	TO průřezových témat
zpívá na základě svých dispozic intonačně přesně a rytmicky správně v jednohlase	pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu dynamicky odlišený zpěv hlasová hygiena hudební rytmus realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	vokální improvizace hudební hry rytmizace melodizace	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů	
reaguje pohybem na znějící hudbu (metrum, tempo, dynamika, směr melodie)	taktování pohybový doprovod reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, pozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	pohyb melodie rytmus kontrast a gradace kvality tónů – délka, síla, barva, výška	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozezná hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální	lidský hlas a hudební nástroj	

Výstupy (obor Výtvarná výchova)	učivo	TO průřezových témat
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	plošná tvorba, kompozice linie, tvary, objem, světlo barva textura podobnost, kontrast, rytmus proporce modelování a tvarování práce s různými materiály a různými technikami	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV Kritické vnímání mediálních sdělení VMEGS
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	tvorba podle předlohy ilustrace tvorba podle vlastní fantazie	
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	historie a současnost uměleckého díla	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	interpretace uměleckého díla	

na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		Evropa a svět nás zajímá
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		
pracuje podle slovního návodu a předlohy		
Výstupy (obor Tělesná výchova)	Učivo	TO průřezových témat
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení	rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu základy gymnastiky – průpravná cvičení,	Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace

	akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
<i>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</i>	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohyb, tvořivost	
<i>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>	bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
<i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	smluvené povely, gesta a signály	
<i>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</i>	lekce plavání	

Výstupy (obor Člověk a svět práce)	učivo	TO průřezových témat
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	stříhání, lepení, vázání a další jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce vlastnosti různého materiálu přírodniny	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověk k životnímu prostředí
pracuje podle slovního návodu i podle předlohy	Práce s návodem, předlohou	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	montáž a demontáž stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) sestavování modelů	
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
pečuje o nenáročné rostliny	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	
připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování a společenského chování	

2. období (4. – 5. ročník)

Výstupy (obor Český jazyk a literatura)	učivo	TO průřezových témat
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu)	OSV • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika VDO • Občanská společnost a škola MV • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahů mediálních
• rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• podstatné a okrajové informace • zaznamenávání podstatných informací • využívání informací při učení • reprodukce sdělení	
• posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• věcné naslouchání - pozorné, soustředěné • naslouchání - záznam ze slyšeného sdělení	
• reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• tvorba otázek ke sdělení • prezentace • slovníky	
• vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• pravidla dialogu • oslovení, zahájení a ukončení dialogu • role mluvčího a posluchače • telefonický rozhovor • vzkaz na záznamníku	
• rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• manipulativní komunikace • reklama	
• volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• intonace hlasu • přízvuk, pauza, tempo • komunikační záměr	

rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	mluvčí a adresát sdělení výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci	sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	osnova vyprávění časová posloupnost děje mluvené vyprávění písemné vyprávění	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	obsahová stránka textu formální stránka textu zpráva oznámení pozvánka vzkaz inzerát dopis popis jednoduché tiskopisy přihláška dotazník	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	mnohoznačná slova antonyma synonyma slova citově zbarvená	

rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova (předpona, přípona, kořen slova) psaní zdvojených souhlásek v běžné slovní zásobě psaní Ě / JE v kořenech slov psaní předpon S / Z / VZ obtížné souhláskové skupiny – přípony	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	ohebné a neohebné slovní druhy časování sloves a skloňování jmen mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob) a jmen (rod, číslo, pád, vzor) tvary určité a neurčité skloňování číslovek správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, číslovek a sloves v mluveném projevu	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	slova spisovná a nespisovná nespisovné tvary a koncovky	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	přísudek a podmět nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný podmět slovesný, jmenný přísudek	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	věta jednoduchá a souvětí vzorce souvětí spojky a spojovací výrazy	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojky a spojovací výrazy	

• <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	• vyjmenovaná slova a slova příbuzná • koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen	
• <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	• shoda podmětu s přísudkem	
• <i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>	• čtení a poslech literárních textů (vlastních i jiných autorů) • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • tvůrčí psaní, tvorba literárních textů • základní literární pojmy: báseň, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, přirovnání • literární druhy a žánry: poezie, próza, drama, povídka, pověst, báje • rozbor literárního textu	OSV • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita VMEGS • Evropa a svět nás zajímá
• <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>		
• <i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>		
• <i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>		

Výstupy (obor Anglický jazyk)	učivo	TO průřezových témat
rozumí známým slovům a jednoduchým větám ve vztahu k osvojovanému tématu	základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: domov, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, příroda, počasí osobní zájmena v množném čísle přivlastňovací zájmena v množném čísle zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) práce se slovníkem základní gramatické struktury - sloveso TO BE - sloveso TO HAVE - sloveso TO LIKE - sloveso TO HAVE - sloveso TO LIKE člen určitý a neurčitý přítomný průběhový čas přítomný prostý čas tvoření otázky způsobové sloveso can CAN tvoření záporu ve větě There is..., There are... předložky	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá
rozumí obsahu a textu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci		
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu		
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku		
používá dvojjazyčný slovník		
sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře		
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu či jednoduché konverzace		
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu sdělení		
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se, poskytne požadovanou informaci		

Výstupy (obor Matematika a její aplikace)	učivo	TO průřezových témat
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	přirozená čísla celá čísla desetinná čísla (zápis, sčítání a odčítání) zlomky a jednoduchá práce s nimi (zápis, určování části z celku, sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem) záporná čísla – číselná osa, měření teploty zápis a čtení čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění, přiřazování čísla k množství zaokrouhlování a porovnávání čísel početní operace a jejich vlastnosti prvočísla zlatý perlový materiál a číselné karty, bankovní hra známková hra řetězový materiál, barevné koráلكové schody velké počítadlo velké dělení multiplikační tabule na násobení modely čísel 1 – 1 000 000 slovní úlohy a logické problémy zlomkové kruhy	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní rozvoj
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		
modeluje, určí část celku		
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel		
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		
porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose		

vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády	OSV Osobnostní rozvoj
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a jejich rýsování trojúhelníková komoda – práce s různými druhy trojúhelníků, strana, vrchol, základna, výška, středy stran geometrická komoda jednotky délky a jejich převody grafické sčítání a odčítání úsečky osa souměrnosti a tvary osově souměrné obsah čtverce a obdélníka vzájemná poloha přímek v rovině podobnost, shodnost, shodnost s obsahem	
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		
sestrojí rovnoběžky a kolmice		
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost rébussy	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výstupy (obor Informatika)	Učivo	TO průřezových témat
Ovládání digitálního zařízení (Digitální technologie) • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní • zapnutí/vypnutí zařízení nebo aplikace, přepínání; uložení dat, otevírání souborů; ovládání myši	OSV • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání • Komunikace
• propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	• počítačové síť: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • počítačová data, práce se soubory (založení složky, uložení souboru), mazání dat, koš • kreslení bitmapových obrázků • psaní slov a kratšího textu na klávesnici • editace textu • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla • ergonomie, ochrana digitálního zařízení, zdraví uživatele	
Algoritmizace a programování • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	• řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek,	OSV • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• <i>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i>	symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; příkazy a jejich spojování, opakování příkazů, pohyb a razítkování; hledání chyb, vlastní bloky a jejich utváření, změna vlastnosti postavy pomocí příkazu	• Rozvoj schopností poznávání • Komunikace
• <i>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i>	• přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; ke stejnému cíli vede více algoritmů; tvorba vlastních bloků • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí • události, sekvence, opakování • podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení porovnáním postupu s jiným a diskuse o nich • ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním • nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
• <i>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>		
Data, informace a modelování • <i>vyčte informace z daného modelu</i>	• modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti	OSV • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• <i>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</i>	• využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka • sběr (pozorování, jednoduchým dotazníkem, průzkumem) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; orientace v grafu, hledání cesty • hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace (kódování informace obrázkem, textem, číslem; šifrování textu)	• Rozvoj schopností poznávání • Komunikace
• <i>popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</i>		
Informační systémy • <i>v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</i>	• systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení – příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu (vizualizace dat, data v tabulce, datové řady)	OSV • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání • Komunikace
• <i>pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>		

Výstupy (obor Člověk a jeho svět)	Učivo	TO průřezových témat
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	poloha v krajině, význačné budovy, okolní krajina (místní oblast, region)	OSV Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV Kulturní diference Mezilidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity VMEGS Evropa a svět nás zajímá
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	světové strany	
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy	zemský povrch a jeho tvary vodstvo na pevnině orientační body a linie mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	rostlinstvo a živočichové regiony ČR vliv krajiny na život lidí Praha a vybrané oblasti ČR	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva státní symboly	

	• principy demokracie	• Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané
• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• lidské potřeby • chování lidí – vlastnosti lidí	OSV • Osobnostní rozvoj • Sociální rozvoj • Morální rozvoj VDO • Občanská společnost a škola • Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV • Kulturní diference • Lidské vztahy • Multikulturalita • Principy sociální smíru a solidarity
• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• pravidla slušného chování • etické zásady • rizikové situace • rizikové chování • předcházení konfliktům • práva a povinnosti žáků školy • základní lidská práva	
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	• vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné; • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti • způsoby placení • úspory • půjčky	
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• letopočet • generace • kalendáře	

• využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	• lidé a obory zkoumající minulost • dějiny jako časový sled událostí • proměny způsobu života, bydlení • státní svátky a významné dny	• Sociální rozvoj
• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		VDO • Formy participace občanů v politickém životě MV • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality • Fungování a vliv médií ve společnosti MkV • Kulturní diference • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita • Princip sociálního smíru a solidarity
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• voda a vzduch • nerosty a horniny • půda • propojení živé a neživé přírody	OSV • Osobnostní rozvoj • Morální rozvoj • Sociální rozvoj

vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		EV Ekosystémy Základní podmínky života
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; podnebí a počasí základní společenstva	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověk k životnímu prostředí
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	rostliny, houby, živočichové, životní potřeby a projevy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Princip sociálního smíru a solidarity
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ochrana a tvorba životního prostředí likvidace odpadů ekologické katastrofy živelné pohromy	VDO Formy participace občanů v politickém životě
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		
využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo – stavba těla, orgánové soustavy základní funkce životní potřeby člověka	OSV Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj

rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince dospívání základy lidské reprodukce	Morální rozvoj VDO Principy demokracie jako formy vlády a rozhodování Občanská společnost a školy Formy participace občanův politickém životě EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověk k životnímu prostředí MkV Lidské vztahy MV Interpretace vztahů mediálního sdělení
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky závislost – různé formy odmítání návykových látek	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, osobní, intimní a duševní hygiena	
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	první pomoc při drobných poraněních	

Výstupy (obor Hudební výchova)	učivo	TO průřezových témat
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	dvojhlas a vícehlas, kánon, diatonické postupy v durových a mollových tóninách vztahy mezi tóny – souzvuk, akord	OSV Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj VMEGS Evropa a svět nás zajímá
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizaci písně	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje, reprodukce motivů. hudební doprovod hudební hry	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební formy: malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně	

rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	
Výstupy (obor Výtvarná výchova)	učivo	TO průřezových témat
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	plošná tvorba – linie, tvary prostorová tvorba - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření objektová a akční tvorba – objemy, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	OSV Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	kompozice barvy, kontrast výtvarný přepis skutečnosti, proporce modelování a tvarování práce s různými materiály	VMEGS Evropa a svět nás zajímá MV Kritické vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení

• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	• umělecká díla – historie a současnost • vizuálně obrazné vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových a chuťových • vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	• Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení • Práce v realizačním týmu
• nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• dílo jako komunikační prostředek, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • působení díla a jeho interpretace • umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	
• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	• typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	
• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		

• <i>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>		
Výstupy (obor Tělesná výchova)	učivo	TO průřezových témat
• <i>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	• význam pohybu pro zdraví • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	OSV • Osobnostní rozvoj • Sociální rozvoj • Morální rozvoj • Rozvoj schopností a poznávání • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>		
• <i>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>		
• <i>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a</i>		

<i>vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>	• první pomoc v podmínkách TV • pohybové hry • základy gymnastiky • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • průpravné úpoly • základy atletiky • základy sportovních her • turistika a pobyt v přírodě • plavání • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, gesta, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
• <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i>		
• <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i>		
• <i>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>		
• <i>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>		
• <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>		
• <i>zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</i>		
• <i>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>		

Výstupy (obor Člověk a svět práce)	učivo	TO průřezových témat
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• Vlastnosti materiálu • pracovní operace a postupy • organizace práce • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití, bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV • Osobnostní rozvoj • Sociální rozvoj
• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	OSV • Osobnostní rozvoj

ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie bezpečnost práce a první pomoc při úrazu	Sociální rozvoj Morální rozvoj EV Ekosystémy Základní podmínky života Morální rozvoj Vztah člověk k životnímu prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni – historie a význam	OSV Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj
připraví samostatně jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin příprava pokrmu	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pravidla správného stolování a společenského chování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	základy hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc i při úrazu v kuchyni	

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Hry, relaxace, aktivity (HRA)

5.2.1 Obsahové vymezení

Předmět Hry, relaxace, aktivity (HRA) se nezaměřuje prioritně na specifický obor ani průřezové téma, svou otevřeností ale umožňuje to, aby se s nimi žák mohl setkat i v tomto předmětu. HRA tak potenciálně zahrnuje všechny obory a průřezová témata. Specifikem tohoto předmětu je, že se zaměřuje na vytvoření osobního prostoru pro dosahování hlavního vzdělávacího cíle, kterým je poznání a přijetí sebe sama. Výstupy jednotlivých žáků jsou tedy především individuální. Z tohoto důvodu jsou v tabulce vzdělávacího obsahu ve sloupci Výstupy podle RVP ZV uvedeny jen ty hlavní, společné pro všechny žáky. Předmět HRA je inspirován humanistickou teorií vzdělávání a využívá postupy kreativní pedagogiky.

Hra patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky sebevyjádření, propojení sama se sebou, poznávání světa, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Relaxace je nezastupitelná pro propojení sama se sebou. Je také důležitá pro ztišení, které umožňuje objevit svá vnitřní směřování a talenty.

Vlastní aktivity pak umožňují vyjádřit sebe sama, testovat své koncepty a hypotézy a získávat zkušenost v individuálních i skupinových aktivitách.

HRA umožňuje projevit vnitřní tendence a směřování. V první řadě umožňuje zakusit počáteční, vlastní i společný chaos, ve kterém je člověk ponechán „sám sobě“. HRA umožňuje vyjasňování, postupné strukturování „zevnitř“ a konstruování vlastních konceptů, které jsou pak konfrontovány se zkušeností a koncepty druhých. Odvaha k experimentování, zkoušení, hledání a také nalézání, především toho vlastního, osobitého, umožňuje to, aby nepřevládala většinou dominantní tendence imitovat, napodobovat, přijímat a produkovat „hotové“ věci. Tímto HRA nejen podporuje autentickou tvořivost, ale je zároveň výraznou prevencí manipulovatelnosti osobnosti, což je v dnešním světě jeden z nejdůležitějších výstupů vzdělávání.

Předmět HRA se zaměřuje na osobní úroveň a na sebeobjevování, sebepoznávání a sebepřijetí. Zakládá předpoklady pro seberealizaci a kvalitní život. Zároveň poskytuje prostředí pro vytváření psychosomatické kondice pro tvořivou komunikaci, a tedy pro hlubší empatii, poznání a přijetí sebe i druhého, pro setkání v pravém slova smyslu. HRA tak přispívá i k rozvoji tvořivosti a kooperace.

5.2.2 Časové a organizační vymezení

Vzhledem k organizaci výuky ve škole čerpají děti časovou dotaci předmětu Hra, relaxace, aktivity v rámci svých disponibilních hodin, které mohou využívat podle svých individuálních potřeb a preferencí. Žáci se mohou aktivitám věnovat zcela samostatně nebo vytvářet i věkově smíšené skupiny dle svých potřeb.

5.2.3 Průřezová témata

Předmětem HRA se prolínají všechna průřezová témata tematického okruhu Osobnostní a sociální výchova.

5.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií je v předmětu HRA vytvoření bezpečného prostředí pro sebepoznání a autentické sebevyjádření a pro předání odpovědnosti za vlastní učení a rozvoj žákovi.

5.2.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hry, relaxace, aktivity

Ročník: 1. – 5.

Výstupy HRA	Výstupy podle RVP ZV
• přijímá sám sebe takový, jaký je • svobodně vyjadřuje sám sebe • komunikuje se sebou i s ostatními různými prostředky • poznává svět hravě a tvořivě • vyjadřuje pozitivní i negativní emoce • odolává manipulaci • koncentruje a projevuje svoji energii • realizuje vlastní projekty	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

• spolupracuje s ostatními.	HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází z cíle podpořit u žáků v procesu učení autonomii a vnitřní motivaci, která je v systému školy Radost předpokladem efektivního učení a východiskem pro dosahování cílů vzdělávání. Proces hodnocení integrálně vychází z bezpečného prostředí ve škole a zároveň je podporuje. Z těchto důvodů je hodnocení žáků primárně založeno na sebehodnocení. Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence, především pak schopnost učit se tím, že žák se učí reflektovat také samotný proces učení.

Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní, ale i neverbální zpětné vazby mezi učitelem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný – zpětnou vazbu poskytuje učitel žákovi stejně jako žák učiteli. Ústní hodnocení a zpětná vazba se odehrává pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka. Probíhá např. během jednotlivých činností žáka jako průběžná zpětná vazba nebo na konci dané činnosti formou individuální diskuse se žákem podle potřeby. Prostor pro zpětnou vazbu je i během pravidelných setkání učitel – žák – zákonný zástupce.

Sebehodnocení je základem pro hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu, ale i konflikt se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.

Pro výroční vysvědčení a poskytování zpětné vazby v průběhu vzdělávacího procesu využíváme formu slovního hodnocení. Při hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci, používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu k jeho učení a podpořit jeho pozitivní obraz o sobě, nikoli jeho porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme jednak na oblast vztahů, cílů vzdělávání a klíčových kompetencí, ale i hodnot, ze kterých vycházejí, i na další výsledky učení a jeho proces.

Žák dostává zpětnou vazbu podle svých individuálních potřeb v průběhu celé edukace. Na hodnocení se nepodílí pouze učitel, podporujeme žáky v tom, aby byli schopni především hodnotit sami sebe, a za významnou považujeme také vzájemnou zpětnou vazbu ze strany spolužáků.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích učební činnosti žáka informováni dvěma základními formami: konzultacemi a slovním hodnocením při výročním vysvědčení. Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, a to každé čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace představuje setkání učitel–žák–zákonný zástupce a obsahuje reflexi dílčích hodnocení.

Ve slovním hodnocení při výročním vysvědčení se učitel zaměřuje na zhodnocení žakovy půlroční práce a na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky. Při formulaci textu se učitel obrací přímo na osobu žáka. Slovní hodnocení se na známky převádí pouze při přestupu na jinou školu na vyžádání zákonného zástupce nebo školy,

na kterou se žák hlásí, nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Podklady pro každé pololetní hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého školního roku a vede si jejich evidenci: záznamy učitelů o průběžné práci žáka včetně skupinových aktivit, záznamy ze sebehodnocení žáka nebo portfolio školní práce žáka.

Tento způsob hodnocení významně spoluvytváří bezpečné prostředí ve škole a podporuje vnitřní motivaci žáků.

V případě, že žák dosáhl vysoké absence (nad 30 %) či navštěvuje po určitý časový úsek (obvykle 1 školní rok) jinou školu, jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě předloženého žákova portfolio nebo hodnocení z jiné školy nebo domácí přípravy.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení žáka se primárně odvíjejí od cílů vzdělávání a klíčových kompetencí. Škola podporuje žáky v tom, aby si vytvářeli svá kritéria pro sebehodnocení. Sebehodnocení a tvorba vlastních kritérií hodnocení posilují přebírání zodpovědnosti za vlastní učení a samostatnost v plánování.

Nikdy nehodnotíme osobnost žáka a jeho vlastnosti, pouze konkrétní projevy v chování a činnosti.

Žák při sebehodnocení a učitel při jeho podpoře přihlíží především k cílům vzdělávání a klíčovým kompetencím. Vedle aktuálně dosažené úrovně klíčových kompetencí žáka se soustředí zejména na:

- vytváření respektujících a pozitivních vztahů k sobě, k druhým lidem a k životnímu prostředí
- účinnou a respektující komunikaci vedoucí ke spolupráci a ke spoluvytváření bezpečného prostředí ve škole včetně respektování odlišností u jiných lidí, odlišných kultur, názorů a duchovních hodnot
- rozvoj vnitřní motivace, potřebných strategií učení, tvořivého myšlení a řešení problémů tak, aby je bylo možno využít pro život a pro celoživotní učení

- dodržování dohodnutých pravidel i vytvořených hodnot na ochranu fyzického i duševního zdraví
- rozpoznání svých talentů a poznání svých schopností a reálných možností a vytvoření předpokladů pro jejich uplatnění společně s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním zaměření

6.1.3 Postupy hodnocení

Metody a formy hodnocení zahrnují popis, dialog, analýzu a reflexi:

- na úrovni žáka
- se spolužáky
- s učitelem
- v širší skupině

V případě potřeby může být podkladem pro hodnocení i konzultace s psychologem, speciálním pedagogem či jiným odborníkem.

Testování žáků používáme pouze jako nástroj jejich sebehodnocení – pro osobní zpětnou vazbu a případně pro vyžádanou konzultaci s pedagogem.

Za vedení evidence o hodnocení žáka odpovídá třídní učitel, o výsledcích hodnocení informuje daného žáka a jeho zákonného zástupce na společné konzultaci. Učitel jde v oblasti hodnocení žákům příkladem a modeluje žádoucí postupy.